

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szombaton 23. Májusban 1789.

B É T S.

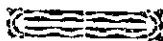
A' Felsőes Tsászár már a' maga beteges ágyá-
ból fel-kelvén, nem tsák a' F. Udvari Tem-
plomban jelent-meg, hanem a' napokban a' Práter-
be-ís ki-szekerezvén, a' múlt Kedden dél-utáni 5
órákor a' maga mulató Várába *Laxenburgba* ki-köl-
tözött, és bizonyos idejig ott fog mulatozni. Mint-
hogy a' nyavallya, melyben ő Felsőge lenni tartá-
tik, nem olyan, mint a' mi esmeretes *tsünörünk*,
hogy egybe le-lehefsen az ember nyakáról dörgöl-
ni; azt nem állíthatjuk, hogy ő Felsőge tökélette-
sen meg-gyógyúlt volna; de elég az, hogy ő Felső-
ge a' maga ágyát el-hagyván *Laxenburgban* vagyon,

és magát szem-látomást jobban érzi. — A' Fő Hertzeg és Hertzegné kivánt egészségben vagynak.

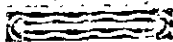
Feldmarfal L. H. *Hohenlohenak* az Erdélyi nagy Hertzegbéli igazgató fő Vezérnek különös dicséretére ő Felsége Székely Háfzár Fő Hadnagy *György Urat*, és a' kemény lövő Jágerek All-Hadnagyát *Lájbinger*; kik a' magok vitézségeket a' közelebb esett *Tertzburgi* tsatában különösen ki-mutották, az elsőt második Kapitánynak, a' másodikat pedig a' második Oláh Regimentnél fő Hadnagynak tenni méltóztatta. — Ezen elébb nevezett Erdélyi fő Vezér mind a' keze alatt lévő hadi-népben, mind az az-n kedves kiss Hazában lévő méltóságokban, a' mint a' F. Udvarhoz tett maga tulajdon irásából lehetett a' Kurirnak tsak fül hegygyel érteni, tellyes meg-elégedését találta, és a' Hazafiak-is a' magok kedves emlékezetü *Fábrifokat* ebben tsak alig há fel-nem találták.

Valamint a' Serviai, ugy a' Bánáti részről nem régiben, kevés idő alatt, megint 2000 Török jobbagyok vándaróltanak által mi hozzánk, kik a' napokban 700 szekereken, Temesváron kereltzül az Országba bejebb küldetének és el-olztatának. Ezeknek befédjek-szerint a' Török Sergek minden nap véghetetlen számmal érkeznek-meg. — A' Horváth-orzági Tábor egészszén mozgásban vagyon, és innen minden órán hathatos híreket fogunk hallani.

Némely Ujság Levelekben azt olvashatjuk, hogy a' *Skutari Basa*, egynéhány hajón véghetetlen sok pénzt, mellyet némelleyek egynéhány millio *Piszte* rekre számlálnak, meg-inditván a' tengerencolly vég-
gel,

gel, hogy azt a' Nagy Szultánnak Konstantinápolyba hizekędő hadi ajándékba küldvén, magát ez által megint a' Portának kegyelmébe ajánlhassa — midőn ezen pénzel terhelt hajó még az Albániai Tengeri tsatornáktól nem mezfize vólna, egy Orosz Májor *Lámbro Gazziani* Hajós-fergében lévő *Kozártól* el-fogotván, el-véteget. Ezen hir ugyan leg-ottan fülebé mene a' *Skutari* Basának; de tökéletesen vé-gére nem melietett, mellyik nemzethez tartozék, azon *Kozár*, ki a' pénzes hajót el-fogta, azért gyanakszik vala a' *Pérásfinerekre*, *Velentzének* Dalmátzia-felöl való Lakofsira; kiknek éppen abban az időben egy fel-fegyverkezett hajójokat találá itten a' *Durazzo* ki-kötő helyében. Ezen hajónak Népét azért leg-ottan öfzve-öldökölteté, rész-szerint pedig fogolly szolgaságra viteté, és mindent, valami tsak a' hajón találtaték el-prédált. A' mi Tengeri Vezérünk *Emó*, ki már az Oroszok által el-vett pénzről tudósítást vett vala a' *Kozároktól*, midőn ezen képzelt okból véghez vitt Kegyetlenséget meg-értette vólna, mellyet a' *Velentzei* jobbágyakon tett a' *Basa*; kéré az Orosz Tengeri Tolvajokat nagy be-tsülettel 's egész barátsággal, hogy a' *Skutari* *Basa* hajóján vivő rabakat szabadittanak-meg, mellyek ártatlanul szenvednek; de még eddig per alatt van a' dolog, a' *Velentszeiek* elégtételt kérnek a' *Basára*; de hát ki ád annak-is elég-tételt, ki az ő pén-zit el-fogta.

Ott a' ditséretnek leg-szebb Koronája,

Pásztorát ditséri hol a' maga nyája.

Györből. — „ Ne tsudálkoz kedves Kurirom!

hogy ezen vérrel fetskendezett ábrázatú időben is

néked egy maga Lelki-nyájától buzgon szerettető és

azt viszontagálva szerető hiv. Lelki fő Pásztorról ki-

vának néked egy minden hízelkedés nélkül való tu-

dóstitást tenni. A' Györi Papi-Kerületnek közönsé-

ges szeretetre és tiszteletre méltó Püspöke Méltóságos

Fengler Josef Ur — az a' jó Pásztor, ki a' ma-

ga Lelki-nyáját nem tsak máfok által, hanem tu-

lajdon maga által is legeltetni kívánnya, a' múlt

Aprilisnek 26-dikán a' Györi R. Katholica Ekklézia

Kathedrás Templomában, Német nyelven, az Evan-

géliumnak ezen igéiből: „A' jó Pásztor életét adja

a' maga juhaiért, János 10 v. 11: , maga prédikálja;

melly alkalmatósággal, mind a' jó Pászornak,

mind a' nyájnak kötelefsége mi légyen, olly szívre

ható erősséggel és ékelsen szóllással mutatá-meg,

hogy az ennek halgatására gyült minden Vallásbéli

fokoság, kik között talám olyanak-is lehettek, kik-

nek egész elztendőkben is a' Templom küszöbét keresz-

tül lépni most vala előbb szerentséjek, töredelmes szív

béli buzgó indulatot érez vala magában, esközönségesen

azt valják, hogy még olly Püspökhöz illő, szívet érze-

kenyitto igéket életekben nem hallottanak. A' Né-

pet a' leg-főbb Pásztor a' Kristus szeretetére, és az

Evangéliumhoz való engedelmezségre egész mérték-

ben fel-gyúlasztotta. Mennyit tégyen egy ékelsen

szólló bölts fő Pászornak a' maga nyája előtt va-

ló tanittása, tsak a' nem képzelheti, kinek ezen

igéken

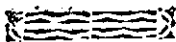
igéken jelen lenni nem vala szereztséje. Alig van valaki Halgatói közzül, ki ne kívánna, hogy ezen *Prédikáció* ki-nyomtattatván mindeneknek kézekbe foroghatna, és a' ki ezen fő Papot többör-is ezen Kathedrából tanítani sziveből ne ohajtana — De ezen ditséreten való kapkodásnak még tsak gyanúját-is el-távoztatni kívánó fő *Pap*, a' Virtusban, nem annak képzelt jutalmában lelven gyonyorúséget, még eddig ezen alkalmatossággal tett *Igét* ki-nyomtattatni meg-nem engedte.

*Egy Nagy Pásztor példát ad sok Pásztoroknak
Hogy viselleyék gondját a' Jésus nyájának.*

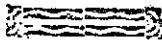
A' Spéciai Ország-gyűlésnek vége.

Ezen Kérdés, hogy meddig kellesték annak az adózásnak folyni, melyben az Ország' Rendei meg-edgyeztek vala, ujj viszfza-vonásokra adott alkalmatosságot: A' Papi Rend ezen dologban ilyen vélekedéssel vólt, hogy: minthogy ezen rend-kívül való adónak, a' következő Ország-gyűléséig lejendő fizetése igen bizonytalan és terhes vólna; tehát arra kellene a' Királyt kérni, hogy minden 3-dik esztendőben mindenik Rendből bizonyos számú személyeket válasszon, a' kiknek a' magok Rendjeiktől meg-edgyezések és tellyes hatalmok légyen: az adót a' körülállásokhoz képest határozzák-meg, és ha lehetséges kevesithetsek, de ne nagyobbithassák. Ezen vélekedő jóvallást a' Nemeli Rend meg-vétette, és a' Királytól kívánt iranta meg-határozáll, melyre a' Király következőleg felelt:

Az:

Az Uralkodás-formájának 38-dik tikkelye világosan azt írja előnkbe, hogy senkinek se legyen hatalma, bár mi okból is, az Ország Rendeit öszve gyűjteni; és azt a' Törvénnyel való tsufolódásnak lehetne tartani, melly a' Királynak jussait egyenesen megsértené, és az Uralkodás' formájának fundamentumát semmivé tenné: ha azon adónak befizetésére, melyből az Ország' adótságai le-tejendők, és a' melyre a' Nemesség már magát kötelezte, bizonyos idő szakaszt akarnának határozni; erre tehát semmi egyéb határt tenni nem lehet, mint a' közelebb esendő Ország-gyűlését. De ha szintén ezt a' Törvény világosan nem állítaná-is, még-is az Ország'nak mostani állapota azt kívánja, hogy az Ország-gyűlésének ideje, az ellenségtől el-titkolás-sék. Nekem köteletségemben áll az én Népemnek az igazságot meg-mondani, és hiteleszegettnék tartanám magamot az Ország'hoz, ha én azt ki-nem nyilatkoztatnám, hogy az ellenség, a' mi közöttünk való szakadásnak alkalmatosságával élni, és Országunk' meg-maradását fel-forgatni szándékozik. A' mi a' múlt éltendőben *Finlándiában*, sőt Országunk'nak közepében-is történt az elég bizonyosága lehet azon Politikának, mellyet az ellenség a' maga hasznára, és Országunk' veszedelmére igen jól tud fordítani. A' már ki nyomtatott Protokollumokból eléggé meg-tettzik, hogy az ellenség — — s a' t. A' Tiszteletre méltó Papi-Rend edgy olly eszközt jóváll, mely által a' fizetendő adónak illendőkép-pen leendő fel-vetését, a' Király Jussainak fenn-tartásával meg-lehet edgyeztetni; én-is ezen eszköznek

bé-vételét a' Nemességnek jóvalлом. - Ez a' leg-jobb út az Ország' könnyebbülésének el-érésére, azon-ki-vül, hogy annak magában fenn-állása kotzkára vet-tetnék : Én azt továbbá a' Nemességnek tettzésére bízom, hogy a' Nemeli Jofzágoknak mennyiségéhez képest a' Követeknek számát minden Helységekben határozza meg, miuthogy a' *voxok* a' Jofzágoknak nagysága- szerint fognak számláltatni. Költ Stok-holmban Apr. 23-dikán 1789. *Gustav*: m. k.

A' Királynak ezen feleletje-is nem vólt elégsé- ges a' Nemések' gyűlésében vólt háborodásnak le- tsendefítésére; hanem még a' Vice-Marfallal-is a' gyűlésben illetlenül bántanak: azért a' Király még- azt a' fontos lépélt tette, hogy Apr. 27-dikén maga- személtfelen a' Nemések' gyűlésébe ment; el-küld- vén előre a' Polgári Rendnek ezen következő Jegyzélt: — „ A' ditséretes Polgári Rendnek en- gedelmes hűsége, melyet az Országhoz és én hozzá- ezen Ország-gyűlésében meg-bizonyított, arra vízen- engemet; hogy semmi alkalmatofságot el-ne mulas- sak ezen Rendhez való bizakodásom' jeleinek múta- tására. Minthogy a' Nemesség velem és a' több Rendekkel nem akart abban meg-edgyezni, hogy a' segítő adónak bé-fizetésére a' következő Or- szág-gyűléséig való idő határozatlásék, sőt a' mo- stani gyűlélt igen hozfzára nyujtotta, holott a' Tör- vény- szerint régen el-kellett vólna végezödni; an- nak okáért én el-végeztem magamban, hogy a' Ne- messek tanáts-házába menjek, annak meg-próbálá- sára, hogy vallyon ugyan lehetetlen vólna-é a' Ne- messeget Hazájának javára és maga kötelességére téríte

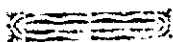

téríteni? — — 's a' t. Erre nézve tehát várja-el a' Polgári Rend a' maga gyűlésében, az én Nemeselekhez menetelemnek gyümölsét; hogy az Ország-gyűlésének minél hamarább véget vethessünk. Ezen oda menő szándékomot azért adtam a' Polgári Rendek tudtára, mivel tudtam, hogy különben nagy figyelmeteliségre fogna okot szolgáltatni. Stokholm: 27-dik Apr. 1789. *Gustáv*: m. k. — Minden őrizetvéli kísérés nélkül tsupán egyedül ment vala a' Király a' Nemeseleknek gyűlésébe; mindazáltal a' testőrök lovaikon kélzen állottak a' Királyi Udvarnál, a' Hertzeg *Károly* parantsolatjának el-fogadására: a' Gyűlés-Palotáján a' Király olly fontos bezedet tartott, hogy a' Nemesség leg-ottan el-vegeze, hogy a' több Rendekkel meg-edgyezvén, a' feljött adót a' jövő Ország-gyűléséig le-fizesse. Szinén ugy el-mentekor mint oda jövetelekor, a' Királyak, a' piatz és minden úttzak tele valának néppel, kiknek szájokból meg-szűnés nélkül tsengett ez a' kölföntés: *Eljen a' Király!* (mellyet ők így monahak: *Hurrah!* annyit télzen mint *Vivát*). Az Afzontyok az ablakokból ruhájoknak lobogtatásával özföntötték a' Királyt; déli-utáni 3 órakor az Ország-gyűlésének vége a' szokás-szerint ki-hirdettetett; s következő napon vége is lett: a' mely különös, hogy a' ki-hirdetés után való napon el-is vézödjék. Illyen álhatoson és serényen vízi véghez *Gustáv* a' dolgot, mikor a' szükség kívánnya! Már em-foká a' fogságban lévőek-is el-fognak szabadítani. Már az Orzágnak minden Rendei vetélked-mozditják elő a' dolgokat, ingyen hordják a' ha-

di-eleséget. — A' Király Májusnak 3-dikán *Gothenburgba* fogott utazni.

Egy alig hallott történet, melyet Lengyel-országban Nikovban egy Nemes embernek Lovász-mestere és szolgája tselekedtek; kik Urakot Felcségestől gyermekesfől — mind-öszve 10 személlyekeket meg-ölvén, Apr. 18-dikán példáson büntettettek-meg. — A' mi ezen Lengyel Nemes ember Viletzinszki Urnak ezen halhatatlan szomorú történetét illeti, ezt Csáki Urnak Leveléből következő módon tudjuk: „A' fennebb nevezett Nemes-embernek vala egy Istáló-mestere, ki tulajdon jobbágya vala: Ez, az oka miért nem tudatik, 50 páltzát adat nem régiben a' Kotsisnak, ki az Urára panaszra menvén, azt veszi elég-tételül, hogy az Istáló-mesternek az 50 páltza visszadafsék. Ezen az Istáló-mester meg-keferedvén, öszve-beszél Urának edgyik szolgájával, hogy valami módon Urakot az örökké-valóságba küldhesék; annál-is bátrabbaknak gondolják vala magokat ennek végben vitelére lenni, mivel most az Országban minden-felé zürzavar lévén, bajosabbnak gondolják vala ennek ki-nyilatkazódását. — Hogy a' dolgot rövidbben írjuk-le — egy szóval a' két gyilkas minden ölö-észközökkel egy estve fel-készülvén, bémennék az első szobába, hól a' szaba Leány, ki az Istáló-mesternek kedves szeretője vala, alúván, ez az ajtót ki-nyitja; de midön egyfzersmind 2 férfiakat olly gyilkos készületekkel hozzája bé-lépni észre-veve, meg-rettévnén a' Leány reszketni kezd; de ez a' Gyilkasokat a' magok tzéljokban meg-nem akadályoztathatván, meg-ölék előbb a' Nemes-embert

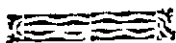

bert Foleségestől gyermekestől, mind-öszve 10 szemlyeket, és annakutánna a' Szoba-Leánynak-is a' maga szeretőjének gyilkos keze által kellett el-vezni. Ezen Leány, az ő tulajdon gyilkos szeretőjének vallás-tétele-szerint, az ő szeretője előtt térdre esvén, az ő hiv szeretetére esküszik vala, hogy közüllök soha edgyiket-is el-nem fogná árúlni, tsak az ő életének kedveznének: de minden kérései haszontalanak valának. — Midőn ezen szörnyű történet véghez ment volna, az Ifiáló-mester maga méne meg-ölt Urának testvérjéhez, és mi történt légyen jelenté, hogy magát még tsak a' gyanúságtól-is megmenthesse. Az egész háznál ekkor mindent szorgalmatosan meg-visgálván, tsak hamar ki tanulják ki légyen a' Gyilkos; mert az Ifiáló-mester a' dühösség és félelem miatt meg-vakúlván, az edgyik kezét bekötötte vala; melyről az Ura edgyik ujját el-harapta vala; sőt nem tsak, hanem hogy a' dolog ki ne tudódjék, edgyik hóltak ugyan azon ujját el-vágván, a' magájéhoz toldotta vala; hogy megne tudnák, hogy ő ezen gyikofságban edgyik ujját el-veztette légyen: melly által a' gyilkosra egybe rá-esmerének. A' sok pénzből, mellyet ezen Urnál találtak, mindenik tsak 600 Lengyel forintokat vett vala-el. — Ezen gyilkások fogságra és vallatásra jutyán, minekutánna mindent meg-vallottanak volna, Apr. 18-dikán *Nivikóban* következő módon büntettetének-meg: „A' fogságból a' gyilkások lakaló-helyére vitetének, hól kezeik viafzizos és szurkos vászonba kopertáztatván, olvasztott büdös köbe mártatott, és annakutánna meg-gyújtotván szövet.

vétnek helyett égettek - el. Annakutánna mind a' kettőt elevenen öfzlophoz kötven, mindeniknek a' hátáról elevenen 2' szíjjat vágának; annakutánna a' földre fektetven, két térgyek' kaluttsa tompa élű felyfzével vágaték - ki; szivek' azután ki - vétetvén téltek 4 darabra metzeték. — Nem - szívet dobban - tó történeté ez!! *Ebből lehet látni, hogy csak egye - dül az ember az az okos fene állat; ki az efféle ször - nyű tselekedetekhek végben vitélere alkalmos.*

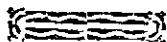
Külömbb külömbb - fele, Tudósítáfok.

A' mi hadi - seregünk Moldovában azon kívül, hogy vitéz jeles dolgokat vitt véghez, még olly ta - lálmánnyal bódogította - meg, azt a' Tartományt; melynek a' keresküés és a' köz jó utóbb - is nagy hasznát fogja venni. *Ezek* ágában sem vólt az e - őtt, az Oláhoknak, hogy a' Szeret folyó vizén ter - hes hajókkal lehessen jární; mostan pedig a' Lem - pergi hajózásnak igazgatója Káspári Urnak iparko - dása annyira vitte a' dolgot, hogy Tábori - szekerek - kel és eleséggel meg - rakott hajók botsáttatnak rajta alá a' Tábori - sereghez. Ezen folyó viz, a' miut tudva vagyon Bukovinában ered, Moldván által - mé - gyen, azon fellyebb a' Szutsavát fel - fogadja, Ro - mánnak és Bakónak partját mofsa, több folyó vi - zekkel edgyesül, és Gallatzhoz nem meszfe Ro - mánivásnál a' Dunába szakad. Minckutánna az el - sülytyedt fák és tókék el - takarítottak vólna, *Káspá - ri Ur* Littenmárenél, a' Bukovinai határ - szélen, 4 hajókat, mindedgyiket 1000 mérő zabbal rakatott - meg, azokkal Szutskára és onnet tovább Bakó - felé vezetett. Hertzeg *Kóburg* azzái bizonyította az ő

tetfzését, ezen dologban, hogy a' *Mitrovski* 3-dik Batallionnak ottan lévő Kompániáit a' viznek partjára ki-állította, és ezen találmánynak szerzőjét 3-szori lövöldözéssel közzöntette. Következendő napon Apr. 19-dikén a' Pontonir Kapitány *Hohenbruk*-is 1400 mérő zabbal meg-rakott 20 hajókon érkezett oda szerentséfen Bukovinából. Már ezután mindent ezen a' folyó vizen fognak hordani a' Tábornak, mely miatt a' mezei gazda rendelen mivelheti földjét, és a' hordatás kedvesebb költséggel és rövidebb időben mégyen véghez.

A' Moldvában igazgató Vezér Hertzeg *Köburg* igen kedves Levelet irt *Karajtzai* Obesternek, a' Faraonynál 5000 Törökökön nyert győzedelem eránt, 's egyszersmind arra kérte a' nevezett Obester Urat, hogy a' vitéz Húzároknak, a' kiknek fő-képpen tulajdonittathatik az ütközetnek szerentsés ki-menetele, jelentse köszönetét. Ezek a' vitéz férjfiak szép rendel, szorosan egymáshoz kaptsolva, eleinten ügetve és végtére sebes vágatással rohantak a' Törökökre, a' kiknek leg-ottan el-hanyatlott kedvek a' meg-vivásra. A' lovasoknak ütközetjeket könnyen képzelheti magának, a' ki tudja, hogy a' lovalság egy minutumban 333 lépéseket halad ügetve, és 666 vágatva. Azonkivül hogy szép prédát nyertek a' Húzárok, még annyira meg-rémitették a' Törököket, hogy ezen szerentsétlen ütközetjek után minden kedvek el-múlt, és szokások-izerint minden rofiszat jövendölnek magoknak ezen leg-első szerentsétlen próbájokból. — *Karajtzai* Obester Ur, ezen ütközetnél szint' ugy, mint valamennyi előbbeni

tsatáiban, mellyeket a' háborúnak kezdetétől fogva a' Törökökkel tartott, meg-bizonyította, hogy a' kármely veszedelemben-is fel-tudja találni magát. Jegyzésre méltó, hogy még egy ütközetben sem volt vesztes; mert vagy ditsőségesen győzedelmeskedik, vagy pedig a' nállánál számosabb és erővel nagyobb ellenséget távol tartja magától az által, hogy olyan állást választ magának, mellyhez semmiképen nem férhet az ellenség. Ditséretére elég legyen az mondva, hogy mindent okossággal és bátorsággal víszen véghez; mellyet ezen történetnél is meg-bizonyított, minthogy 1900 emberekből álló erejének, dühös 5000 tsupa lovas Törökök ellen, külömbb-féle szép rendelések által olly móddal tudta hasznát venni, hogy a' számos ellenség, minekutána gyakor izben haszontalan meg-vivott volna a' miéinkel, végtére nagy veszteségével szaladásra kényszerítettet.

Tóth-orzágból tudósíttatunk, hogy *Báró Laudon* már 9-dik Májusban *Ujj-Grádskába* szereztséfen bé-érkezett vala; és már mind a' két Nagy Vezérünk a' Tábornál vagyon, a' mint hátrább meg-fogjuk látni.

Győr. — „Ezen régi Török ostromolta Vár-ból az iratik, hogy a' Török Tisztek, kik mind hadi-foglyok itten tartatnak, már egy darab idő-től fogva vas-békokban járnak; mellynek oka e' következő: „*Novinak* meg-vételekor meg-engedte vala *B. Laudon* a' *Dubnoi* Basának és a' *Novibéli Béghnek* kezelségire, hogy betsületekre fogadott és írásban meg-erősítettet parólára 30 Török foglyok

az Afzszonyokkal és gyermekekkel egy hónapi szabadságra vizfiza-memmenek; de ezen 30 Török között csak egy is a' maga paroláját meg-nem tarta és vizfiza - nem jött, hanem mind ez óráig cda maradtanak; azért a' fennebb nevezett Feldmarsal a' Törököt a' magok szovaknak megtartására akarván kényszeríteni, azt parantsolta, hogy a *Bégh* és más fogságban lévő Török Tisztek vasláncok közé szorittassanak, és azoknak, valamint más közönséges Török foglyoknak csak 4 krajtzár minden-napi 'Sóld adattassék. Ezek vagynak az úgy nevezett *Béts* Kapuja-felől való úttzában, és minden-nap vas-láncok között botsáttatnak a' szabad levegőre, de csak kevés idejig. A' nékik ki-szabott 4 krajtzárt egy Török Tiszt sem akarja el-venni. — Feldmarsal *Laudonról* mindenkor egész tisztelettel szóllanak ezek, de a' magok szereutsélen sorfokon nagyon szomorognak. Nem régiben a' *Ferdinánd* sergebéli Kapitány *Neszeri* Ur, ki *Novin*ak megvételenél magát a' többtől nagyon meg-külömböztette, és egynéhány sebket-is vett vala, meg-látogotta ezen foglyokat. Ezek a' nevezett Kapitányt meg-látván, leg-ottan meg-ölelék és meg-tsókolak; ki nékiek seb-helyeit meg-mutotván, melyeket *Novin*ál vett vala, ezek a' magok szivekre tévén kezeiket, mutotják vala kezeiken, és lábakon lévő vas-lánczaikat, jelentni akarván ezzel, hogy nékik még mellyebb sebjeik vagynak, mellyet ezen tsátában vettének. — Ha ezen Török foglyok előtt enek-lő madarkákat árúlnak, gyakran 20-at 30-at megvesznek, és azokat ezen izokkal botsáttak-el.

ná Isten, hogy mi-is minél hamarább így szabadulhatnánk-ki, valamint mi titeket most ki-fzabadítánk!

Szerim 12. Máj: — „A' Szerimi és Boszniai Széleken mind eddig egész tsendesség vala; de ezen tsendesség minden órán fel-bomlik; mert — Feldmarsal Gróf *Hadik* a' Tábornak fő Vezérségét ezen hónapnak 7-dikén kezéhez vette, és már 9-dikben olyan parantsolatot ada-ki, hogy ezen hónapnak 20-dikán Tábori-fegyver-tár-melior Hertzeg *Ligné* alatt Oporánál Táborba szálljonak, hová 10 Batalion Gránátérfok, 6 Batalion gyalogok, vagy a' mint a' Törökök a' Német gyalogságot nevezik *Tsarabáfok*, és 18 Divilio lovaság rendeltettek-ki. A' honnan a' Zemlinben lévő 7 Batalion Gránátérfok, és a' *Kárlovitzban* lévő 3 Batalionak 17-dikben ki-mozaúltanak. Még eddig a' fő-hadifzállítás *Futokon* vala, de minden izempiliantásban, minden hozzá tartozó készülleteivel mozdúl, és a' mint hallatik, *Káránsebes*-fele indul. A' katonaságnál véghetetlen nagy örömet okozott ezen mozdulásról való hir, melyre minden katona egynéhány pohár bort ivék-meg ezt kiáltván: „Ellyen a' mi Feldmarsfalunk *G. Hadik*, ki a' Törököt nem a' Sántzba várja, hanem maga kíván rájok ütni!! — Zemlinben a' *Kaprara* és *Dalton* Sergej maradtak, Besánjánál egynéhány Batalion gyalogok a' *Pelegri* és *Toskána* Sergeiből, és fellyebb a' Serviai Szabadfergek. A' Lovafok közzül *Modéna*, *Lobkovitz* és a' Lengyel Húzfárok. A' Vezérség *F. M. L. Neugebauer*-nek adattatott itten által.

Tudósítások.

A' Mutató Táblának 2-dik Darabja, már egész-
 ízen ki-jön a' *Modárdusi Pesti Vásár* után való Hé-
 ten, de minthogy még az első darabnak-is, és az
 Agendának-is árrából, sok ki-maradott, kérettetnek
 azok a' kiknél vagyon még hátra azoknak árrából,
 hogy mennél hamarébb küldjék-meg, és ne adjanak
 már tovább okot annak ujjobban való sürgetésére,
 küldjék pedig a' nevezett pénzt a' N. Györi Refor-
 mátusok' Papjához. N. N. és ott keressék a' ki-jö-
 vendő 2-dik Darabját-is a' Mutató Táblának, a' kik
 oda közelébb laknak; a' kik pedig tovább laknak,
 a' Sz. János fő-vételekor lejendő Pesti Vásárkor fog-
 ják azt venni Pestről, és azon Vásár el-mulásával
 keresheti ki ki bizonyosan a' maga számára menen-
 dő Exemplárt, ott a' hol az első darabot kezéhez
 vette.

A' *Heltai Gáspár* Magyar Kronikája első darab-
 jának mostan reánk következő *Modárdusi Pesti Vá-
 sár*ra vége lépzen; azért-is én kívánom tudtára ad-
 ni a' N. Magyar Közönségnek. — 1.) Hogy én töb-
 bet tselekedtem, mint a' mit a' tudósításban ki-hit-
 tettem; egynéhány nevezetesebb Királyoknak és Fe-
 jedelmeknek Képeiket ki-mettzetvén, a' Magyar ér-
 demes Uraknak kedvekért, és erre való nézve —
 2.) Kívánom, hogy minden Előre-fizető Urak az el-
 ső darabbal edgyütt a' második darabnak-is árrát
 előre meg-fizessék, és — 3.) Az Exemplárokat meg-
 találhatják nálom Pesten a' Vásár alkalmatofsága-
 val a' *Fejér-Bárány* Vendég-fogadóban, a' *Hajó*
 magát a' Nems. Magyar Publicumnak igaz szolgája
Strájbígy Josef Györi Typografus.